

Palivá

Ľudstvo spotrebuje za rok také množstvo fosílnych palív, aké príroda vyprodukovala za jeden milión rokov. Ropa je čiernou krvou našej civilizácie. Benzín a nafta, ktoré sa z nej vyrábajú pokrývajú až 40 % celosvetovej spotreby energetických zdrojov. Ropa je však fosílnym palivom, ktoré príroda vytvorila za mnoho miliónov rokov a jej zásoby sa neuveriteľným tempom znižujú. Tieto zásoby nie sú večné a podľa mnohých odborníkov sa viac ako polovica z nich vyčerpá počas trvania jedného ľudského života. Čoskoro jej ťažba dosiahne vrchol a postupným znižovaním zásob prestane byť jej produkcia ekonomicky únosná. To čomu historici budú možno hovoriť ropná éra, môže trvať sotva 200 rokov. Podľa mnohých odborníkov sme dnes bližšie ku koncu tejto éry ako k jej začiatku. Ropa je pre ľudí zaujímavá hlavne preto, že dala život automobilu. Toto spolužitie sa začalo začiatkom 20. storočia a dnes na ňom závisí nielen ekonomika krajín, ale aj sociálne vzťahy medzi ľuďmi. Život bez motorových vozidiel si dnes sotva dokážeme predstaviť. Auto nás viezť do pôrodnice rovnako ako na cintorín. Doprava je kľúčovým prvkom každej vyspelej ekonomiky, pričom jej rozvoj je úzko zviazaný práve so stupňom motorizácie. Popritom, že nám do značnej miery zaisťuje životnú úroveň je charakterizovaná aj tým, že spaľovanie ropných produktov so sebou prináša aj problémy. Spaľovanie ropných produktov (benzín, nafta) motorovými vozidlami spôsobuje vážne znečistenie životného prostredia a to má za následok nenapraviteľné škody na prírode a zdraví ľudí. Využívanie obmedzených zásob ropy podobne ako iných fosílnych palív (uhlie, zemný plyn, urán) má však aj iný - morálny rozmer. Uvedomenie si skutočnosti, že zdroje sú ohraničené, znamená, že úplné vyčerpanie týchto palív nie je ľudské vo vzťahu k budúcim generáciám. Generácie našich detí nielenže nebudú môcť využívať tieto zdroje, ale budú zaťažené aj problémami, ktoré dnes spaľovanie fosílnych palív so sebou prináša. Globálne klimatické zmeny sú len jedným z mnohých ekologických problémov, ktorého dôsledky budú zaťažovať ešte mnoho nasledujúcich generácií. Uvedené problémy sú tým závažnejšie, čím viac motorových vozidiel sa objavuje na cestách. Ukazuje sa, že v čase kedy sme temer úplne závislí na fosílnych zdrojoch palív a súčasne sme vystavení riziku ekologických katastrof je ilúziou hovoriť o ekonomickom raste v tradičnom zmysle slova. Trvalo neudržateľný súčasný vývoj totiž znamená, že žijeme na úkor prírody a budúcich generácií a krátkodobý prospech v jednej oblasti života bude zaplatený nákladmi v oblastiach iných zahrňujúcich tak živú ako i neživú prírodu. Je to práve príroda, biologická základňa pre život, a nie ekonomické štatistiky, ktorá určí našu životnú úroveň v budúcnosti. O tom, aké sú dôsledky súčasného využívania jedného prírodného zdroja a ako je možné tento vývoj zvrátiť súčasný vývoj hovorí aj táto publikácia.